

**Arhivska oznaka:**  
HR-DAZD-114

**Naslov:**  
Serdarija Rab (arhivski fond, 1824-1837)

**Vrijeme nastanka:**  
1824-1837 g.

**Razina:**  
Fond

**Klasifikacija:**  
A.1.7.4. - Druga austrijska kotarska uprava (1813-1918)

**Sadržaj:**  
Fond sadrži razne okružnice i tiskovine o formiranju cijena na tržnicama za žitarice, grahorice i mahunarke. Veliki dio spisa čine tjedna službena izvješća serdara; potvrde o sudskim pristojbama, priznanice o raznim uplatama; dopisi o uzgoju krumpira na Rabu. U ovom fondu nalaze se razni popisi: popis sela, svećenika, glavara, pristava i čauša Rapske serdarije; popisi za novačenje pandura; popisi žitelja Lopara koji trebaju platiti šumske štete; popisi dužnika za naplatu desetine; popisi za posudbu iz javne blagajne. Česte su i prijave pandura zbog lova svinja po šumama, izvještaji o drugim šumskim štetama, o korištenju javnoga dobra za ispašu. Među spisima ovog fonda nalaze se i obavijesti glavara sela o potrebnim drvima za podizanje mostova; obavijesti o zatvorenicima zbog krađe. Posebno su zanimljivi izvještaji o raznim svjedočenjima pojedinaca o krađama i transportu soli.

**Količina:**  
0.3 Dužni metar

2 Svežanj

**Vrsta gradiva:**  
spisi

**Jezik:**  
Talijanski

**Pismo:**  
Latinica

**Posjednik:**  
Državni arhiv u Zadru

**Licenca:**  
Javno dobro

**Mjesto (grad/općina):**  
LOPAR

Kampor

Banjol (o. Rab)

Barbat

RAB

Mundanije

**Oznaka arhiva:**  
HR-DAZD

**Povijest:**

Gradivo ovoga fonda nalazilo se među spisima Okružnog poglavarstva Zadar, svež. 104. i 105.

**Status dostupnosti:**

JAVNO

**Napomene:**Opća napomena

Osobni podaci: NE; Autorska prava: NE; Sačuvanost: Fragmentarno sačuvano.

Napomena o izlučivanju

Nije izlučivano, čuva se trajno.

Napomena o sređenosti

Nesređeno

**Vrsta zapisa:**

Tekst

**Vrsta sadržaja:**

Tekstualni dokumenti

**Arhivska oznaka:**  
HR-DARI-1360

**Naslov:**  
Kotarska komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab (arhivski fond, 1946-1948)

**Vrijeme nastanka:**  
1946-1948 g.

**Razina:**  
Fond

**Klasifikacija:**  
A.5.4. - Kotarska uprava (1945-1990)

**Sadržaj:**  
Gradivo dominantno sadrži agrarne predmete po poreznim općina otoka Raba, i to one vezane uz ukidanje agrarnih odnosa feudalnog karaktera. Uglavnom nisu sačuvane izvorne evidencije kao ni izvorna obavijesna pomagala. Dok su za otok Rab sačuvane odluke o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera ali ne i evidencije, za otok Pag je sačuvan imenik obrađivača zemlje podnositelja prijava, ali uz tek fragmente samih odluka. Odluke o agrarnim objektima i subjektima sačuvane su fragmentarno, i to samo za otok Pag, ali postoji trag u obliku skupnog iskaza odnosno popisa tih odluka za oba otoka. Poslovna korespondencija sačuvana je za dio 1946. i 1947. godine, a iz samog početka djelovanja 1946. godine i izvorno izdvojeni normativni spisi. Postspisi do sredine 1950-ih dokumentiraju završetak postupka agrarne reforme vezan uz žalbe i knjiženja odluka nakon prestanka djelovanja stvaratelja, a sačuvani su u posebnoj seriji ali i kao dio agrarnih predmeta. U gradivu je kao podfond pohranjena i poslovna korespondencija Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Pag za 1946. i 1947. godinu. Spisi iz 1946. godine sadrže okružnice, zapisnike konferencija Okružne komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Sušak pa i druge dopise koji se uz podatke o stanju i razvoju reforme na području Paga referiraju i na rad Komisije u Rabu pa time kompenziraju ne cjelovitost poslovne korespondencije Komisije u Rabu za 1946. godinu. Tema kolonizacije kao dio ukupnog procesa agrarne reforme u fondu je zbog specifičnosti lokalne sredine manje zastupljena, i to samo vezano uz otok Pag. Zapisnik o likvidaciji stvaratelja i primopredaji spisa sljedniku iz prosinca 1948. godine izuzetno je značajan i informativan statusni izvor za povijest stvaratelja i tijek kretanja dokumentacije, pruža precizan uvid u poslovanje stvaratelja i rezultate agrarne reforme na otocima Rabu i Pagu u tom trenutku. Zbog svih popisanih odluka s pratećim podacima o novim i starim vlasnicima koje sadrži značajno kompenzira nedostatak izvornih evidencija.

**Količina:**  
0.8 Metar

**Vrsta gradiva:**  
Podaci

Dokument

spisi

**Jezik:**  
Hrvatski

**Pismo:**  
Latinica

**Posjednik:**  
Državni arhiv u Rijeci

Licenca:  
Javno dobro

Mjesto (grad/općina):  
PAG

Banjol (o. Rab)

Barbat

Kampor

LOPAR

RAB

NOVALJA

Mundanije

Supetarska Draga

Oznaka arhiva:  
HR-DARI

### Povijest:

Kotarska komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab je 1.10.1947. godine kao sljednik preuzela cjelokupnu dokumentaciju ukinute Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Pag čije poslovanje je pridružila svom djelokrugu. Gradivo Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab je nakon njene likvidacije u prosincu 1948. godine preuzeo Kotarski narodni odbor Rab čija povjereništva i odjeli su kao sljednici još do sredine 1950-ih po potrebi vršili administrativne poslove vezane za rad ukinute Komisije. Dokumentacija je nakon toga desetljećima bila pohranjena zajedno s gradivom drugih ukinutih upravnih tijela kotarske, gradske i općinske razine u pismohranama lokalnih upravnih tijela sve do travnja 2021. godine kad je Državni arhiv u Rijeci preuzeo spomenuto javno gradivo s Raba od Primorsko-goranske županije – ispostave Rab. U Arhivu je od preuzetog gradiva formirano više arhivskih fondova, među njima i Kotarska komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab. Sređivanju fonda pristupljeno je u veljači 2022. godine.

Iako je Kotarska komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab 1947. godine preuzela cjelovito gradivo likvidirane Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Pag i takvog ga zajedno s dokumentacijom nastalom nakon spajanja dvije komisije, dakle gradivom koje se odnosi na oba otoka, po likvidaciji krajem 1948. godine predala svom sljedniku Kotarskom narodnom odboru Rab, kroz neko neutvrđeno vrijeme u pismohrani gdje je gradivo bilo pohranjeno evidentno je došlo do razdvajanja odnosno odvajanja i preseljenja gradiva koje se odnosi na otok Pag, kako gradiva Kotarske komisije Pag prije njene likvidacije ali i gradiva Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab nastalog nakon ukidanja paške komisije 1.10.1947. godine. Ta dokumentacija je, izravno ili ne, bila premještena u pismohranu Ureda za imovinsko-pravne poslove Županije zadarske i pismohranu Županijskog ureda imovinsko-pravnih poslova Zadarske županije, Ispostave Pag. Postupak nije vođen dosljedno jer je ipa

Status dostupnosti:  
JAVNO

### Napomene:

#### Opća napomena

Napomena o jezicima i pismima: Sporadično na lokalnom narječju i na srpskom jeziku.; Sačuvanost: U fondu nedostaju pojedine cjeline a i dio sačuvanih je fragmentaran. Izvorne evidencije i uredske knjige uglavnom

nisu sačuvane.

Napomena o izlučivanju

Nisu poznati podaci o eventualnom izlučivanju u pismohranama gdje je dokumentacija bila pohranjena. Tijekom sređivanja gradivo nije izlučivano.

Napomena o sređenosti

Arhivistički sređeno

Napomena o tvarnim značkama

Gradivo je u relativno dobrom stanju, iako je prisutno dosta oštećenja na papiru od izloženosti nepovoljnim vanjskim utjecajima tijekom pohrane što se posebno odnosi na agrarne odluke. Obavljena je osnovna tehnička zaštita, ali potreban je oprez kod korištenja.

**Vrsta zapisa:**

Tekst

**Vrsta sadržaja:**

Tekstualni dokumenti